

ת"פ 18569/03/18 - מדינת ישראל נגד מ ב

בית משפט השלום בירושלים
ת"פ 18569-03-18 מדינת ישראל נ' ב(עציר)

בפני
בעניין: כבוד השופט ירון מינטקביץ
מדינת ישראל ע"י עו"ד שירלי אוהיון

המאשימה

נגד

מ ב ע"י עו"ד עומיר מריד

הנאשם

גזר דין

רקע

הנאשם הורשע, על פי הודאתו, בעבירות של תקיפה (שלוש עבירות), איומים (מספר עבירות), הפרת הוראה חוקית ונסיון תקיפה.

הודאת הנאשם באה במסגרתו של הסדר דיוני אשר כלל תיקונים ומחיקות בכתב האישום, ללא הסכמה בשאלת העונש. ואלו עובדות כתב האישום המתוקן:

על פי עובדות האישום השני, ביום 26.2.18 דרש הנאשם מאמו לתת לו כסף לצורך קניית סמים, ואגב כך תפס אותה בבגדיה, ניסה להצמיד לפניה כרית ואיים עליה כי "יגמור" אותה. אמו של הנאשם הדפה אותו מעליה. אביו של הנאשם שמע על כך, הגיע לבית המשפחה והנאשם הכה אותו ברגלו. בהמשך הכה אביו של הנאשם את הנאשם במגב גומי וגרם לו לחבלה.

בשל מעשיו אלו הורשע הנאשם בשתי עבירות של תקיפה ועבירה אחת של איומים.

על פי עובדות האישום השלישי, ביום 1.3.18, ניסה הנאשם לתקוף את אביו אשר ליווה אותו בעת שחרורו ממעצר. בהמשך הגיע הנאשם לבית הוריו, דרש כסף מאמו, איים עליה כי יפגע בה ויהרוג אותה ודחף אותה מספר פעמים עד שהסכימה לתת לו כסף לרכישת סמים.

מאוחר יותר, הנאשם ואביו יצאו לטייל והנאשם דחף את אביו, בתגובה דחף אותו אביו בחזרה. כשחזרו הנאשם ואביו הביתה, שב הנאשם ודרש מאמו כסף לצורך קניית סמים ואף דרש מאביו להתלוות אליו, אחרת יפגע בהם ואביו נענה לדרישתו. כשחזרו הביתה, החל הנאשם לקלל את אביו, נטל סכין ואיים עליו כי יהרוג אותו אם לא ייתן לו כסף ל"ניס גאי". בשלב זה הצליח אביו של הנאשם לצאת מן הבית ולהזמין משטרה.

את כל אלה ביצע הנאשם לאחר ששוחרר ממעצר בגין מעשיו מושא האישום השני בתנאים מגבילים ובהם הרחקה מבית

הוריו למשך 40 ימים והימנעות יצירת קשר עם אמו (בש"ע 60556-02-18, החלטה מיום 27.2.18).

בשל מעשיו אלו הורשע הנאשם בעבירות של הפרת צו ביהמ"ש הנועד להגן על אדם, איומים, ניסיון תקיפה ותקיפה.

להשלמת התמונה אוסיף, כי הצדדים הגיעו להסדר הדינוי לאחר שהחלה שמיעת הראיות בתיק ואביו של הנאשם העיד, בין היתר לאור הערות בית המשפט.

טיעוני הצדדים

ב"כ המאשימה שמה דגש על חומרת מעשיו של הנאשם ועל הפגיעה הקשה בערכים המוגנים. המאשימה הפנתה לאלימות המתמשכת של הנאשם כלפי הוריו, על רקע התמכרותו לסמים. ביחס למצבו הנפשי של הנאשם, הפנתה המאשימה לחוות הדעת הפסיכיאטרית האחרונה שניתנה בעניינו מיום 27.03.18 (במ/3) במסגרתה נמצא הנאשם כשיר ואחראי למעשיו. לאור אלה ביקשה המאשימה להטיל על הנאשם 10 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה משמעותי וקנס.

ב"כ הנאשם הפנה לנסיבותיו המיוחדות של הנאשם ולכך שחוות הדעת הפסיכיאטרית שניתנה בעניינו של הנאשם ביום 22.03.18 (במ/2) קבעה כי הנאשם לא היה אחראי למעשיו ואינו כשיר לעמוד לדין ויש בכך כדי להעיד על מצבו הנפשי, הגובל בסייג. עוד הפנה ב"כ הנאשם לכך שהתקיפות היו הדדיות (הוגשה תמונה בה נראה הנאשם חבול נ/1), להודאת הנאשם במיוחס לו וכן לרצון הנאשם ומשפחתו להשתקם ולעלות לדרך חדשה. לאור אלה ביקש ב"כ הנאשם להסתפק בימי מעצרו של הנאשם ולהימנע מהטלת קנס בשל מצבו הכלכלי הקשה.

הנאשם ניצל את זכות המילה האחרונה. בדבריו לפני הביע צער עמוק על המעשים ותלה אותם בהתמכרותו לסמים. הוא הצהיר כי התנקה מסמים וכי לא יחזור להשתמש. גם אמו של הנאשם ביקשה מבית המשפט לנהוג בו מידת הרחמים.

מתחם העונש ההולם

הנאשם נהג באלימות כלפי הוריו במספר הזדמנויות שונות: במקרה אחד תקף הנאשם את אמו, איים עליה ודרש כסף עבור קניית סמים. במקרה אחר איים הנאשם על אמו כי יהרוג אותה אם לא תתן לו כסף לצורך קניית סמים. כמו כן הנאשם תקף גם את אביו ואיים עליו, כשסכין בידו, כי יהרוג אותו אם לא ייתן לו כסף עבור רכישת סמים. חלק מהמעשים בוצעו תוך הפרת תנאי שחרור בערובה שהוטלו על הנאשם.

חומרת מעשיו של הנאשם ברורה. מעשי אלימות גורמים לפגיעה בביטחון הקורבן באוטונומיה שלו ובכבודו. חמורים מכך, מקרי האלימות בתוך המשפחה, אליהם מתווספת פגיעה משמעותית במסגרת המשפחתית וביציבותה. הפגיעה הגופנית היא קשה, אך חמורה יותר בעיני הפגיעה הנפשית שנגרמת לבני המשפחה, מכך שבית המשפחה, המקום בו אמור אדם לחוש בשלווה ובטחון, כשהוא מוקף באהובים עליו, הופך בן רגע למקום החשוף לסכנה. ר' למשל ע"פ 6758/07 פלוני נ' מדינת ישראל:

"מעשי אלימות בתוך המשפחה נתפסים כבעלי חומרה מיוחדת במערכת האיסורים הפליליים העוסקים בעבירות אלימות. הציפייה האנושית הטבעית היא כי בתוך משפחה ישרו יחסי אהבה, הרמוניה, וכבוד הדדי. הפרת ציפייה זו הופכת את השימוש באלימות במשפחה לתופעה העומדת

בניגוד עמוק לחוש הצדק האנושי. יתר על כן, במסגרת המשפחה, מופעלת האלימות על פי רוב בידי החזק כלפי החלש.

וכן ר' בש"פ 6648/93 מדינת ישראל נ' אלמליח:

"כי יידע שיש דין ויש דין, וכי מי שנוהג באלימות כמותו, מן הדין שישב מאחורי סורג ובריח כדי שלא ימשיך ויסכן את זולתו. ואם כך ככלל... מכה אביו ואמו מות יומת, ומכה אשתו ובנותיו ישב במעצר ובמאסר. ויצא הקול מקצה הארץ ועד קצה, שהנוהג באלימות במשפחה ומי שמכה אנשים חסרי מגן - אחת דינו להיעצר ולהיאסר..."

מעבר לחומרה המיוחדת שיש בהפעלת אלימות בתוך המשפחה, יש כיעור מיוחד במעשים המופנים כלפי הורים. חמורים מהפגיעה הפיזית והחשש ממעשיו של הנאשם, הם העלבון ומפח הנפש שהורי הנאשם חוו כאשר הפכו קורבנות אלימות של בנם. מלבד משמעותם הפלילית של מעשיו הנאשם, יש בהם גם פגיעה בחובה המוסרית האוניברסלית לכיבוד הורים, אשר נצטוו לה כבר בעשרת הדיברות "כִּבְדָּתָאֲבִיךָ וְאֶת־אִמְךָ... מִיְּקַדְשׁ הַאֱלֹהִים הָאֵלֶּה יִבְנֶתְךָ לְךָ". ואוסיף על כך, כי הוריו של הנאשם הם אנשים מבוגרים, אשר שנותיהם ניכרות בהם, וכוחם לא עמד להם מול בנם. ותהיתי לאיזה שפל צריך אדם לרדת, על מנת לנהוג בהוריו כפי שנהג בהם הנאשם, אשר בערוב ימיהם צריכים להתמודד עם אלימות ואיומים על מנת לממן את צריכת הסמים בנם.

עוד אוסיף, כי הכיעור והרוע שבמעשיו של הנאשם מועצמים אל מול אצילות הנפש של הוריו, אשר פנו לבית המשפט וביקשו עליו רחמים, חרף הרעה אשר גמל להם.

לאור מדיניות הענישה הנוהגת ונסיבות ביצוע העבירות, מתחם העונש ההולם את מעשיו של הנאשם הוא מאסר בפועל לתקופה שבין שמונה חודשים ועד שנתיים וכן עונשים נלווים.

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות

הנאשם יליד 1992. בשנת 2016 התנהלו נגדו הליכים בגין עבירות אלימות שונות, אשר הופסקו משום שלא היה מסוגל לעמוד לדין, וניתן נגדו צו טיפול מרפאתי. במסגרת הטיעונים לעונש הוצגו שתי חוות דעת פסיכיאטריות שניתנו בעניינו (במ/2, במ/3):

בחוות הדעת מיום 22.03.18 קבע ד"ר שוורמן כי הנאשם לא היה אחראי למעשיו בעת ביצועם וכי הוא אינו כשיר לעמוד לדין.

בחוות דעת נוספת, מיום 27.03.18, קבע ד"ר ארגו כי הנאשם מוכר למערכת הפסיכיאטרית ואושפז מספר פעמים בעבר. ד"ר ארגו קבע כי במהלך המשפט ובבדיקות חוזרות ע"י פסיכיאטרים לא הייתה עדות למצב פסיכוטי שהשפיע על התנהגותו של הנאשם וכי התנהגותו נבעה מרצונו לרכוש סמים. בבדיקות חוזרות, התמצא הנאשם היטב בהליכי המשפט, הכיר את עורך דינו והביא את גרסתו לארועים. לאור אלה, קבע כי הנאשם לא היה שריו במצב פסיכוטי בעת ביצוע המעשים, היה אחראי למעשיו וכיום כשיר לעמוד לדין ואינו זקוק לאשפוז.

דין והכרעה

לזכות הנאשם זקפתי את הודאתו במיוחס לו, אשר אמנם נשמעה רק לאחר שאביו העיד, אך מנעה את המשך שמיעת

הראיות בתיק ובעיקר את עדותה של אם הנאשם, אשר הייתה צריכה להעיד נגד בנה. את עיקר המשקל נתתי לא לחסכון בזמן שיפוטי, אלא לכך שהנאשם חסך מהוריו את התחושה שבנם מרצה מאסר ב"אשמתם", משום שהעידו נגדו.

עוד זקפתי לזכות הנאשם את דבריו, כי השימוש בסמים פגע בשיקול דעתו וכי כיום הוא נקי מסמים זה מספר חודשים והוא מבקש לשקם את חייו ואת חיי משפחתו - כפי שהעידו גם הוריו.

נתתי דעתי לטענות ביחס למצבו הנפשי של הנאשם: מחוות הדעת העדכנית והמקיפה ביותר בעניינו של הנאשם, עלה באופן מובהק כי הוא אחראי וכשיר למעשיו. אמנם, ניכר כי השימוש בסמים היה ברקע למעשיו של הנאשם, אך הדבר לא שלל את אחריותו למעשיו וגם לא קרב אותו לסייג לאחריות פלילית, כפי שטען בא כוחו. ועם זאת, אין מחלוקת כי הנאשם סובל לצד התמכרותו לסמים, אשר הובילה אותו לביצוע המעשים, גם מבעיות נפשיות של ממש, אשר הביאו להפסקת הליכים נגדו בעבר. לאור אלה, אמנם לא ראיתי מקום לחריגה ממתחם העונש ההולם שקבעתי, אך יש בכך כדי להשפיע על מיקומו של הנאשם בתוך מתחם העונש ההולם.

כמו כן, נתתי משקל רב לעמדתם של נפגעי העבירות, הוריו של הנאשם, אשר ביקשו עליו רחמים.

לאור כל אלה, ראיתי להשית על הנאשם עונש הנמצא בצידו התחתון של המתחם.

לאור אלה, גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

- א. שמונה חודשי מאסר בפועל. העונש ימנה מיום מעצרו של הנאשם והצדדים יגישו הודעה מתואמת בענין זה.
- ב. ששה חודשי מאסר, אותו לא ירצה אלא אם יעבור עבירת תקיפה נגד בן משפחה תוך שלוש שנים מיום שחרורו מהמאסר.
- ג. שלושה חודשי מאסר, אותו לא ירצה אלא אם יעבור עבירת איומים או היזק לרכוש נגד בן משפחה, או הפרת הוראה חוקית, תוך שלוש שנים מיום שחרורו מהמאסר.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים תוך 45 יום.

ניתן היום, כ"א אב תשע"ח, 02 אוגוסט 2018, במעמד הצדדים.